

[Jens Thomsen.]

uden Værdi for Forbrugerne at faa at vide, hvad Raastoffer der er anvendt til Margarinen, og at det vilde medføre væsentlige Ulemper for Producenterne af Margarine. Ministeren tænker ikke over, at netop de Ulemper, som han her ikke ønsker at overføre paa Margarinefabrikkerne, i høj Grad og med haard Haand er paalagt Landbruget. Ministeren sagde, at naar der skulde føres en effektiv Kontrol, skulde der ansættes en Statskontrol i Lighed med, hvad der er sket for vore Slagteriers Vedkommende. Jeg forstaaer ikke, at Ministeren viger tilbage for at kræve en Kontrol over for Margarinefabrikkerne, svarende til den, som for længst er gennemført med Hensyn til de af Landbruget fremstillede Fødevarer, over for Slagteriernes Produkter. Jeg beklager meget, at Ministeren viser saa ringe en Forstaaelse over for dette for Landbruget meget vigtige Spørgsmaal. Jeg vil gerne anbefale Ministeren at studere Beretningen fra Arbejderbevægelsens Erhvervsraad — der finder man en langt større Forstaaelse af Margarinespørgsmaalet end den, Landbrugsministeren udviser.

Idet jeg for øvrigt henviser til denne Beretning, vil jeg gerne have Lov til at komme med enkelte Citater af den. Med Hensyn til det sundhedsmæssige, som det jo her under denne Forhandling i første Linie drejer sig om, staaer der følgende i Beretningen:

„De danske Raaprodukter er under sundhedsmæssig Kontrol, de skal ikke kemisk behandles. I Modsætning hertil er den sundhedsmæssige Betydning af Margarine, som er lavet af flydende Raastoffer, meget problematisk. Der eksisterer ingen Kontrol med de anvendte Hvaler. De sanitære Forhold paa de i Ishavet stationerede Hvalkogerier og paa Baadene, der bringer Olien frem, er underkastet Tvivl. Noget lignende gør sig gældende for vegetabiliske Olier. Endelig maa man erindre, at den kemiske Hærdningsproces foregaar ved Hjælp af findelt Nikkel, der bagefter søges fjernet ad mekanisk Vej.“

Beretningen omtaler et Forslag fra Sydjysk Mejeriforening angaaende Margarinen paa en meget forstaaende Maade, og det vilde have Betydning, om Landbrugsministeren vilde vise en lignende Forstaaelse af det for Landbruget vigtige Spørgsmaal.

Danmark er det eneste smørsælgende Land i hele Verden, der ikke har gennemført effektive Foranstaltninger mod Mar-

garinen, og Danmarks Landbrugsminister er sikkert den eneste Landbrugsminister i hele Verden, der varetager Margarineindustriens Interesser paa Landbrugets Bekostning, til ubodelig Skade ikke blot for Landbruget, men for hele Befolkningen. Havde man her gennemført samme forstaaende Landbrugspolitik, som det er sket i Norge og Sverige, havde Velstanden været større, ikke blot i Landbruget, men ogsaa i den samlede Befolkning.

I 50 kg Margarine er der ca. 3 Timers dansk Arbejde, og i 1 kg Smør er der ogsaa ca. 3 Timers dansk Arbejde. I 1938 blev der brugt 81,3 Mill. kg Margarine her i Landet; der er altsaa brugt 1,6 Millioner Timers dansk Arbejde gennem Margarineforbruget. Men hvis der var spist 81,3 Mill. kg Smør i Stedet for, havde det givet 243,9 Millioner Timers dansk Arbejde. Det vilde have givet en Merbeskæftigelse til godt 100 000 Helaarsarbejdere med 8 Timers dagligt Arbejde i 100 Arbejdsdage.

Det urimeligt store Forbrug af Margarine sparer mange Arbejdstimer i Landet, men denne Besparelse maa betales med Arbejdsløshedsunderstøttelse, og saafremt disse mange Penge, der nu ofres paa Arbejdsløshedens Alter, blev anvendt til at flytte Forbruget fra Margarine til Smør, vilde det sikkert vise sig at være en god Økonomi, og det vilde være sundere for de arbejdsløse at faa Smør og Arbejde i Stedet for Margarine og Understøttelse. Hele den øvrige Del af Befolkningen, der nu nedbryder sin Sundhed gennem det urimeligt store Forbrug af Margarine, vi har — et Rekordforbrug, idet man ingen Steder kommer op paa et tilnærmelsesvis saa stort Forbrug som netop her i Landet —, vilde ogsaa opnaa en forøget Sundhed, som ikke kan vurderes i Penge.

I 1903 blev det gennem praktiske Fodringsforsøg bevist, at det ikke kan betale sig at give Dyrene Margarinefedtstoffer i Stedet for Smørfedt i Mælken. I 1918 blev det bevist, at Børnedødeligheden nedsattes og Folkesundheden steg, da Margarineforbruget blev strøget, og det er ubegribeligt, at man ikke vil lære af saadanne uomstødelige Kendsgerninger. Vi har faaet en Lov om Mærkning af Foderstoffer og Kunstgødning, og Loven paabyder Oplysninger om de enkelte Bestanddele i Foderstofblandinger, og den forbyder Indblanding af værdiløse Stoffer. I Betragtning af, at der tidligere er anvendt f. Eks. Kokosbølge, hvoraf der skal 700 kg til en Foderenhed i fabriksfremstillede Foderblandinger, maa man erkende, at Loven er paakrævet; men